

CRAC de la setmana: Pili Cugat

«EL PERSONATGE, ÉS EL CAMÍ QUE EM CONDUÏX A SER CONSCIENT DEL SIGNIFICAT MÉS PROFUND DE LA PARAULA LLIBERTAT»

Pili Cugat o La jueva de Tortosa ens endinsa i ens passeja tot cantant i interpretant amb veu suau i melodiosa, a la jueva del segle XV, pels calls jueus de Tortosa, Falset i Tarragona. També s'endinsa en la història i el senti al call jueu de Barcelona en un format més intimista. Els cants sefardites que Pili Cugat interpreta en aquestes visites teatralitzades ens conten històries, remouen emocions i ens apropen al nostre passat.

Més Ebre: Com i per què neix Blanca? I per què el nom de Blanca?

Pili Cugat: La meua realització de visites guiades al call jueu de Tortosa fou l'embrió del projecte "la jueva de Tortosa". Es va despertar en mi una gran necessitat de donar força al lloc mitjançant transmetre la quotidianitat i la seva història. Va ser decisiu la meua passió pel cant, especialment els cants sefardites. Aquests factors em van impulsar a transmetre els costums i la història dels jueus de Tortosa, des de dintre, en primera persona, i per tant, interpretant a Blanca, aquesta dona jueva tortosina que comparteix les seves vivències i la pròpia història amb tot aquell que s'apropi al call per a conèixer l'essència del lloc.

ME: Pili Cugat vs Blanca la Jueva. Que teniu en comú?

PC: Blanca és una dona jueva tortosina, forta i feliç, que viu intensament i amb goig el retorn a casa seua.

Valora els petits detalls, els petits regals que la vida li posa entre les mans, la seva llibertat de seguir sent qui és, una dona jueva que protegeix per damunt de tot la transparència en l'expressió de les seues costums i tradicions, i encara així compren d'altres maneres de caminar. De vegades sento com el personatge és el camí que em conduïx a ser conscient del significat més profund de la paraula llibertat.

ME: Respecte a la història social, sembla que l'experiència col·lectiva de les dones no coincideix sempre amb la dels homes. De fet, els rols o papers socials atribuïts a homes i dones poden variar al llarg de la història. Com era la dona jueva del segle XV?

PC: En el meu recorregut per a donar forma al personatge de "la jueva de Tortosa", em va sorprendre des del primer moment, el fet que, malgrat que la dona jueva està immersa en la realitat social del seu temps, és altament valorada com la gran transmissora de la tradició i costums als fills. En el transcurs de les visites m'agrada parlar del document que protegeix els drets de la dona casada, la ketubà o document de compromís matrimonial, on exposa tot allò que ha de complir l'home amb la seva estimada.

ME: Caxixa, jueva tortosina

PC: Un gran exemple de fortaleza i integritat, per tal de protegir la tradició i seguir transmetent-la als fills. Malgrat que aquesta dona

va viure la realitat de finals del segle XIV, d'ella també en parla Blanca, en el transcurs de la representació.

ME: La cuina jueva kosher, que en hebreu significa apropiat o adequat, que testifica que segueixen les estrictes normes d'higiene i de qualitat basades en l'ancestral llei hebrea que prohibeix menjar animals aquàtics que no tinguin aletes i escames. Tampoc està permès barrejar carn amb llet ni a l'olla, ni al plat ni a la nevera (així, si cuines carn, no pots fer servir format-

ges), i només es permet ingerir carn d'animals que alhora siguin sans, remugants i tinguin les peülles dividides, com els bovins, les ovelles, les cabres i els cérvols. Per tant, els porcs, al no ser remugants, en queden exclosos. Però, El kosher va més enllà de la cuina, reuneix virtuts com el fet de no mentir, ésser humil, no jutjar...

PC: Segons tot l'aprens des de l'inici d'aquest camí, entenc que kosher és apte, és pur, una manera de viure... De tota manera és un concepte del que no m'a-

treveixo a parlar-ne en profunditat pel fet de viure'l des de fora com a intèrpret i cantant.

ME: Pili Cugat i la Dama del Castell...

PC: La dama del castell, el cant de l'olivera, o vivències d'horta són també d'altres camins que utilitzo per expressar diferents capítols lligats a la història de les nostres terres, terres de castells, muntanyes i riu, que atreuen la meua atenció per a donar a conèixer i sentir el territori d'una manera diferent.

Isabel Carrasco

SECCIÓ PATROCINADA PER:

ME: Els teus projectes...

PC: Al cap de pocs mesos després de començar les representacions a Tortosa, al febrer del 2014, vam ampliar les representacions a Tarragona i Falset.

Actualment, la visita teatralitzada a Falset, s'està portant a terme el segon disabte de cada mes i compta amb una resposta excel·lent per part dels visitants. Des d'aquí vull donar gràcies a l'Associació d'Amics i veïns de Falset per haver fet possible aquesta realitat. També a Tarragona, i gràcies a l'Associació Shalom Tarragona, la jueva de Tortosa viatja sovint a visitar el seu call.

També he començat a fer petites representacions adaptades a la realitat del call de Barcelona, gràcies a la llibreria jueva situada en un dels carrers més coneguts al call de la ciutat.

Ara, amb l'entrada del fred ens venen temps de recolliment en els que seguirem treballant en nous projectes i propostes que sortiran amb la llum del nou any. Són diverses i molt variades les produccions amb les quals estem treballant, entre elles la vida als castells, o la defensa de les torres de guaita, també una mirada al mar des d'un poble que creix. Esperem que donin bon fruit al temps adequat en cada cas.

Tota la informació la podreu trobar a la pàgina www.lajuevadetortosa.es